

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В., ПАЙЯППІЛЛІ ЛІДЖІ Religious aspects of foreign language teaching	335
ЛУКАЧИНА М.Ф. Use of educational internet resources in the process of formation of phonetic competence of future english teachers	337
МАРТИН Н.В., КОНЧОВИЧ К.Т. Особливості дидактичних засобів контролю та самоконтролю учнів у процесі вивчення іноземної мови	339
МАРЦЕНЮК М.О. Психологічні аспекти індивідуалізації навчання дітей з ООП	341
MISHAK V.M. Features of studying foreign languages in eu schools	343
МОВЧАН К.М., БУДЯНЕНКО Н-Є. В. Наукова бібліотека університету – потужний інформаційний центр	345
MORHUN I.V. Activities to activate and maintain a communicative classroom	346
НИКУЛЯК О. Г. Особливості професійної підготовки майбутнього вихователя у ЗВО	349
ОСТРОВСЬКИЙ О.О. Формування готовності майбутніх учителів української мови і літератури до професійної діяльності в міжкультурному освітньому середовищі	351
ПАВКО А.І., КУРИЛО Л. Ф. Психолого-педагогічні чинники формування професійної компетентності і творчого потенціалу науково-педагогічного працівника університету	353
РОЗМАН Є. В., БАРЧІ Б.В. Юнацький вік: як крок до зрілості	355
РОЗМАН І.І. Особливості викладання зарубіжної літератури у старших класах ..	357
РОЗМАН І.І., ГРИГА О.М. Теоретичні основи управління інноваційним розвитком закладу освіти	359
РОЗМАН І.І., МАЛАКОВСЬКА Г-К. Я. Вплив єдиної інформаційної системи управління освітою на діяльність закладу загальної середньої освіти	361
РОЗМАН І.І., КРИВАНИЧ Л.Ю. Організація самостійної роботи дітей з особливими потребами	362
РОЗМАН І.І., РОПАС Ю.Д. Інформаційна підтримка впровадження інноваційних технологій в системі дошкільної освіти	364
РОЗМАН І.І., СІВАК А.М. Особливості управління інноваційним розвитком закладу загальної середньої освіти	365
СКОБЛЕЙ О.І. Основні напрями виховної роботи з студентами у гуртожитку	367
ТЕЛИЧКО Н. В. Цінності та мотивація до професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у філософському сенсі	369
ТЕЛИЧКО Т.В. Training of future teachers of preschool education institutions for pedagogical work in the conditions of interdisciplinary approach	371
FELTSAN I. Psycholinguistic approach to the development of foreign language teacher proficiency	373
ШТИХ І.І. Формування поняття психологічної норми в процесі професійної підготовки майбутніх психологів	374
ЩЕРБАН Т.Д., КАЧАН М. Емоційний аспект агресивної поведінки підлітків	376
ЩЕРБАН Т.Д., ЛИПЕЙ М.І. Динаміка розвитку самосвідомості підлітків	379
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., БАБИЧ К.І. Характеристика я-концепції сучасного підлітка	381
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., ШНІЦЕР А.В. Вікові особливості феномену самотності	382

УДК 159.922:37-056.34

МАРЦЕНЮК М.О.,
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ООП

Інклюзія (від Inclusion – включення) – процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціальному житті. Це політика й процес, що дає можливість всім дітям брати участь у всіх програмах.

Інклюзивна освіта – це система освітніх послуг, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права здобувати її за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього закладу. Одним із головних завдань інклюзії є відгук на широкий спектр освітніх потреб в шкільному середовищі та поза його межами.

Інклюзія розглядається як процес визнання і реагування на різноманітність потреб всіх тих, хто навчається. Вона припускає їх активну участь в процесі отримання знань, в культурному і суспільному житті. Інклюзія приводить до зменшення сегрегації в системі освіти. Вона вимагає змін і модифікацій змісту, підходів, структури і стратегії освіти з урахуванням потреб усіх дітей, керуючись переконаністю, що системи загальної освіти зобов'язані навчати усіх дітей [1].

Одним з шляхів впровадження роботи з дітьми з ООП є інноваційні технології. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі можна розподілити на групи:

- технології індивідуалізації освітнього процесу;
- технології спільного викладання в інклюзивному класі;
- технології подолання навчальних і поведінкових труднощів;
- технології адаптації до освітнього середовища [2].

У процесі викладання та організації навчальної діяльності учнів в т.ч. з ООП береться до уваги те, що кожна людина має *свій власний тип інтелекту, психологічний тип, стиль навчання, стиль мислення, суто індивідуальні фізичні та біологічні потреби*, що впливають на навчання. Ці аспекти слугують підґрунтям для індивідуалізації (усвідомлення цінності, унікальності, важливості ідентифікації особистості учня та його прихованих потенціалів), а відтак, визначення важливих орієнтирів для диференціації викладання. Залежно від того, якому способу сприйняття інформації людина віддає перевагу, який з них є для неї найбільш комфортним, прийнятним та ефективним; як вона впорядковує та обробляє інформацію (аналітично, систематично обмірковує ситуацію чи підходить до неї з приблизним розрахунком); які умови необхідні

для засвоєння та зберігання інформації (фізичні, соціальні, емоційні), виокремлюють певний домінуючий стиль навчання.

Стиль навчання	Візуальний (зоровий) 29% учнів	Аудіальний (слуховий) 34% учнів	Кінестетично-тактильний 37% учнів
Загальні ознаки	Краще навчаються через малюнки, схеми, діаграми, що стосуються теми вивчення; менший відсоток серед них віддає перевагу друкованому тексту (тобто вчать через читання).	Краще навчаються, сприймаючи інформацію на слух, через бесіду, лекцію, часто з фоновим музичним супроводом.	Краще навчаються, коли рухаються, залучаються до практичної діяльності, досліджують нове, експериментують, тобто вивчають предмети через дотик.
Можна визначити за рухом очей	Учень, засвоюючи інформацію, сидить спокійно і дивиться вперед, або ж періодично піднімає очі вгору. Зазвичай такі діти швидко говорять.	Учень, засвоюючи інформацію, водить очима в горизонтальній площині (той, хто має активну праву руку — вліво, а хто має активну ліву руку — вправо). Періодично ці діти дивляться вниз. Ці діти говорять ритмічно.	Рухливий учень, засвоюючи інформацію, дивиться праворуч і вниз, повільно говорить. Коли такий учень ставить запитання, його погляд ковзає вгору.
Можна визначити за мовою тіла	Учень сидить дуже прямо і стежить очима за тим, хто повідомляє інформацію.	Учень іноді пошепки повторює слова, що їх говорить учитель, киває головою, його погляд спрямований удалечінь.	Сприймаючи інформацію, учень вільно сидить за партою. Слухаючи, може бавитися ручкою, пересувати предмети на парті, крутити в руках якийсь дрібний предмет.

Залежно від типу інформації, що її потрібно засвоїти, людина може поєднувати домінуючий *стиль навчання зі ще одним (вторинним)*. Якщо метод викладання не відповідає основному способу сприйняття учня, матеріал не засвоїться належною мірою, у кращому випадку — сприйматиметься поверхнево.

Окрім цього, люди по-різному реагують на нову навчальну інформацію, по-різному сприймають, а потім використовують її. Під час спостережень за учнями у процесі навчання педагог та психолог можуть зробити висновки про те як вони:

- реагують на інформацію (емоційна мережа);
- розпізнають інформацію (розпізнавальна мережа);
- використовують інформацію (стратегічна мережа).

Залежно від цього педагогом обираються ті методи викладання, способи взаємодії з навчальними матеріалами/інформацією, способи

демонстрації вивченого, яким учні віддають перевагу. Найчастішою причиною виникнення труднощів у навчанні є неналежне пристосування до індивідуальних особливостей і потреб учня навчального середовища, методів викладання та навчання, що є особливо актуальним при організації навчання дітей з ООП [3].

Література:

1. Інклюзивна освіта – вимога часу. Режим доступу: <https://chop-osvita.gov.ua/inkluzivna-osvita-09-39-30-01-03-2019/>
2. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. – Київ: ТОВ «Агенство «Україна», 2019. – 300 с.
3. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 304 с.

УДК 378:373.2.011.3-051:005.336.2

MISHAK V.M.,
Mukachevo state university

FEATURES OF STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN EU SCHOOLS

In the context of globalization, the need to learn foreign languages has grown significantly. As a result of globalization processes, a large number of world organizations and state associations are emerging, whose activities are aimed at regulating and improving world-class interethnic relations. This necessitates the possession of foreign language skills.

The relevance of the study is due to the need to reveal the content of educational integration and general trends in the field of language learning in EU countries, whose role is constantly growing under the influence of globalization.

The purpose of the research is to analyze the role, content and trends in the study of foreign languages in the European Union and Ukraine in the context of globalization.

We have highlighted and defined the concept of globalization, as well as clarified the general patterns of development of the educational system in accordance with the new requirements of an integrated society. It is proved that the strategy to create a single economic and political space has become one of the main reasons for the emergence of the European Union. The result of this unification is an increase in the living standards of the population through the formation of a common market for labor, services, capital and material goods, as well as the introduction of a single citizenship. Educational integration is taking place, the purpose of which is to train highly qualified specialists in various fields of activity. Single citizenship guarantees the right to move freely within the EU, thus increasing the internal motivation of citizens to learn languages [2, p. 48].

The study found that the priority of the European Union's language policy was to focus on bilingualism and multilingualism. Today, there are 23 official languages

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>